

MURÁNSKE 4 NOVINY

V. ROČNÍK • DVOJMESAČNÍK • SEPTEMBER 2012

0,20 €

MURÁNSKA PLANINA NÁRODNÝM PARKOM UŽ PÄTNÁŠŤ ROKOV Vyhlásená za národný park 23. septembra 1997

Muránska planina

František Bábela

Planina, planina,
Muránska planina,
kedy si sa, milá,
taká príťažlivá
z mora vynorila?

Koľké tisícročia
si sa až do dnešnej
oslnivej krásy
prestížne fintila?

Si naša okrasa
i duchovná sila.
Životná istota,
zdroj našej obživy.

Až dodnes nám o tom
rozprávočku kvília,
drsnú i utešenú
gátre miestnej pily.

Si naša, spanilá!
Od útleho detstva
trvalo aj moja
najvernejšia milá.

Veď som ťa pochodil
aj s celou rodinou,
so svojimi žiakmi
aj ako brigádnik,

maliniar i hubár.
Ako horársky syn
vždy s vnímavou dušou
ochrancu prírody.

Dokonca aj vtedy,
keď národ prechádzal
osudovou skúškou
a bránil som si ťa
partizánskou puškou...

A nielen pochodil.
A nielen za živa.
Aj keď sa pominiem,
budem ako vetrík
nad tvojimi lesmi
šumom clivých piesní
na teba spomínať...

RODEO MURÁŇ

Objektívom Maroša Detka

Vážení občania,

v našej obci sa dokončuje verejná kanalizácia, ktorej vlastníkom a prevádzkovateľom bude Obec Muráň.

Oznamujeme Vám, že v súčasnosti je možné realizovať pripojenie Vašej nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu. Týmto Vás Obec Muráň vyzýva k prevzatíu „Žiadosti na ohlásenie drobnej stavby“

(pripojenie nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu).

Žiadosť na ohlásenie drobnej stavby si môžete vyzdvihnúť na : Obecnom úrade, Muráň 329, u : p. Aleny Vrbjarovej (tel.č. 058/4881029), počas stránkových dní. Správny poplatok pri ohlásení drobnej stavby je vo výške 16,60 €

Povinnosť pripojiť sa na ve-

rejnú kanalizáciu vyplýva z ust. § 23 ods. 2 zákona č. zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods.1 písm. e) zákona č. 442/2002 Z. z. priestupku na úseku verejných vodovodov a verej-

ných kanalizácií sa dopustí vlastník stavby a vlastník pozemku, kde vznikajú odpadové vody, ak nepripojí stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu a nesplní technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a neuzatvorí zmluvu o pripojení s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa

stavba alebo pozemok nachádza, je verejná kanalizácia zriadená a vlastník stavby alebo vlastník pozemku nemá povolenie príslušného orgánu štátnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami podľa § 23 ods. 2.

Za tento priestupok obvodný úrad životného prostredia uloží pokutu od 16,- € do 331,- €.

S KOS-ákmi v Nízkyh Tatrách

Klub slovenských turistov TO KOS Rimavská dolina Tisovec organizoval pre svojich členov a ostatných milovníkov prírody turistickú akciu výstup na Krakovu hoľu a Poludnicu v Nízkyh Tatrách. Zaujalo ma to, a tak som sa rozhodla, že sa na to dám. V predvečer som si všetko pobalila do rucksaka a plná očakávania som si ľahla spať.

V sobotu 9. 6. 2012 som sa prebrala do krásneho, slnkom zaliateho rána. Poriadne som sa obliekla a pobrala sa na autobusovú zastávku v Muráni, kde ma už čakali dve kamarátky Janka a Veronika. Dobre naladené a slnkom povzbudené sme sa dopravili do Tisovca. V Tisovci sme pokračovali už vybaveným autobusom do Demänovskej jaskyni. 930 – Áá sme tu, vystupovať! Pri Demänovskej jaskyni začal náš výstup na Krakovu hoľu a Poludnicu. Slniečko sa nám skrylo a dolinami sa začali preťahovať mliečne hmly. Vtedy som si pomyslela, že tento výlet nebude patriť medzi tie najlepšie. Ale opak bol pravdou. Prvé kroky nás viedli vlnitým chodníčkom, ktorý bol lemovaný krásnym zeleným machom, mohutnými stromami a rôznymi vývratmi. Po chvíli nasledoval úsek plný úžasných skalných útvarov, na ktoré, keď človek uprel svoj pohľad, tak v nich videl naozaj všeličo.

Prišla prvá prestávka, na ktorú viacerí vyhľadovanci dlho čakali. Na sedle Machnaté si dal každý niečo pod zub, rožky, chleba, sladkosti, vodu, čaj a poniektorí si dali hlt aj z ploskačky (voda v nej určite nebola.) „Dojeseť, dopiť a pokračujeme! Najbližšia prestávka Krakova hoľa.“ Pekným, rôzne točitým chodníčkom, sme sa dostali až na Krakovu hoľu. V momente, ako sme vyšli spomedzi kosodreviny, sa nám ukázal krásny výhľad na okolité doliny. To, čo sa nachádzalo obďaleč, nám pohltila hmla. Celý kraj Krakovej hory bol obsypaný kvetmi (Dryádka horská, Horec clusiov, Prvosienka holá, Kortúza matthiolioho, Soldanelka karpatská...). Verte mi, ten pocit, keď sa tam postavíte na okraj a pod sebou vidíte len bralá a ďalej len priepasť, je úžasný. Na vrchole sme si dali pár fotiek, niečo sladké na dobitie energie. Zrazu niekto zakričal: „Obedovať sa bude už len na Poludnici. Poďme!“ Pokračovali sme po krásnom chodníku, ktorý bol len tak – tak vysekaný krížom cez kosodrevinu. Napredovali sme pekne za sebou,

v jednom rade. Len sem – tam bolo počuť výkrik spredu: „Pozor, had!“ (vretenica obyčajná). Miestami sa nám ukázali krásne lúčky, na ktorých boli kolieska z kosodreviny. Zrazu prišlo poriadne strmé klesanie. Každý čakal, kde sa vlastne dostane a či vôbec ideme správne. Veď Poludnica má byť ďalší kopec v poradí a my sme stále len klesali, klesali a klesali. Padali také pekne povzbudivé vety, ako napríklad: „Nebojte sa, klesáme len preto tak strmo, aby sme mohli ísť dohora ešte strmšie...“ A aj tak bolo. Na sedle Pod Kúpeľom sa od nás odčlenila skupinka troch členov, ktorí si povedali, že ďalej už nepokračujú, že už je toho na nich priveľa. Ale my ostatní vytrvalci, (alebo tvrdohlavci?), sme sa nezlomili a s priškrtým úsmevom a stále s dobrou náladou pokračovali napred. Stúpanie bolo prudké. V ceste bolo aj pár vyvalených stromov, s ktorými sme sa museli popasovať. Únavné stúpanie nám spríjemňoval chodníček popod krásne a vznešené bralá. Boli prevrátené mnohými dierami, jaskyňami a tunelmi. Posledné kroky na Poludnicu už sme len tak prešľapovali, ale výsledok stál zato. Aj takého pohoria opradené hmlou a nízkymi oblakmi sú úžasné. Obišli sme si výhľady, ktoré aj napriek počasiu majú niečo do seba a zasadli na kamene. Na rad prišiel zaslúžený oddech a obed. V dialke sme spozorovali zvláštne mračná, ktoré sa k nám podozrivo začali približovať. A tak, ako všade, aj tu nasledovala spoločná fotka. Ale táto bola niečím výnimočná. Robili ju narychlo. Pýtate sa prečo? Práve kvôli tomu „peknému“ mračnu, ktoré sa k nám nebezpečne približovalo. Ako sa v jednej rozprávke hovorí: „z toho mračna nenaprší...“, tak z tohto mračna nám zapršalo.

Cesta nadol do Liptovského Jána bola celá upršaná. A aj napriek tomu sme boli všetci veselí a spokojní. Humor nikoho neopustil a úsmev taktiež. Dole nás čakalo vytúžené občerstvenie v podobe piva, alebo chladenej minerálky. Ponektorí sa odmenu v Liptovskom Jáne mohli vyskúšať liečivé účinky prameňa v prírodnej nádrži na kúpanie, zvanej domácky Kaďa. Musím povedať, že tento deň a tento výlet sa vydaril. Partia ľudí, ktorí sa tu stretli, bola úžasná. Môžem povedať, že už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie s nimi.

Muránšanka M. R.

ŽIVOT PLNÝ PRELETOV K dispozícii 24 hodín denne

Pre prácu v zahraničí som sa musela rozhodnúť z toho dôvodu, že žena vo veku 56 rokov, keď stratí prácu, už nemá žiadnu šancu sa zamestnať a zlaté časy dôchodku pri jednom dieťati sú ešte v nedohľadne. Do zahraničia som sa dostala samostatne po 1,5 ročnej snahe. Kontaktovala som niekoľko agentúr i známych, ale všade bolo treba čakať a vyžadovala sa perfektná nemčina. Absolvovala som kurz pre opatrovatelky, ktorý je potrebný pre prácu na živnosť a kurz nemeckého jazyka pre opatrovatelky, bez ktorého by som bola stratená. Prvýkrát som sa dostala do jednej rodiny, kde som bola len na záskok na jeden mesiac. Opatrovala som muža, ktorý bol na vozíku. Teraz už rok a pol pracujem na stálom mieste. Kontakt na túto rodinu som dostala od známej. Starám sa o muža, ktorý je vo veku 72 rokov, ale už 28 rokov je po mozgovej príhode. Je na

vozíku, potrebuje celodennú opateru. Či sa mi páči táto práca? Nikdy by som si nebola pomyslela, že to budem robiť, ale je to východisko z núdze a človek je tvor prispôsobivý a zvykne si. Ľudí má rada, ale prácu opatrovatelky robím pre peniaze, lebo z jedného dôchodku sa vyžiť nedá, keď máte dieťa, ktoré študuje na vysokej škole. Táto práca pre rodinu ako aj pre mňa je ťažká a stresujúca. Človek sa odcudzuje svojim blízkym. V tejto práci chceme pokračovať len dovtedy, kým nebudem môcť ísť na dôchodok.

Ako sa tam žije? Keď sa človek prispôsobí, tak dobre. Ceny potravín, či oblečenia sú ako u nás, ale tie platy! My čo dostávame, to je len almužna... Veľa ľudí závidia a vidia len peniaze, ale človek je tam k dispozícii pacientom 24 hodín denne. Tým, čo závidia, prajem, aby to skúsili a potom ohovárali.

Mária Hlodáková

Pracujem legálne v Rakúsku

Rodina ROSSBACHER, Thomas a Gréthe

Po ukončení práce v KLI produkt som sa dostala do Nemecka – Hannoveru. Tri mesiace som bola v Nemecku a tri mesiace doma. Rodina si prišla, aby som sa zdokonalila v nemeckom jazyku, tak mi umožnili absolvovať kurz nemčiny. Po roku

som už jazyk ovládala. Nakoľko trojmesačný pobyt a odlúčenie od rodiny bol psychicky veľmi náročný, rozhodla som sa pre Rakúsko, dvojtzáďňový turnus cez agentúru. Jedentisíc eur bol poplatok za sprostredkovanie rodiny, 10% z príjmu každý mesiac a členské sto eur ročne. Keďže som chcela pokračovať ako opatrovatelka, bola som nútená tieto peniaze si požičať a potom po čiastkach vracat'. Do Rakúska som sa dostala k manželskému páru, kde bola najprv potrebná starostlivosť o 90-ročného Thomasa a po jeho smrti som prebrala starostlivosť o Gréthu. Veľmi dobrá rodina sa zrazu veľmi zmenila. Grétha si nepripúšťa starobu a zdravotné problémy. V súčasnosti 92-ročná Grétha trpí totálnou demenciou. Bývame v bytovke na štvrtom poschodí. Okolie je veľmi pekné, upravené, ale je veľmi hlučné. Vedie tade štvorprúdovka na INSRUCK. Thomas pracoval ako šéf polície a Gréthe vedúca banky. Hoci majú dve dcéry, slobodné, nedokázali sa postarať o svojich rodičov, čo sa u nás na Slovensku považuje za samozrejmosť. Dcéry majú vraj svoj život, kontakt cez telefón a niekedy návšteva. Blízka rodina jej lásku nepreukazuje. Grétha potrebuje starostlivosť 24 hod., práca je veľmi náročná a niekedy aj nezvládnuteľná. O živote v Rakúsku môžem povedať, že sa tam žije dobre až perfektne. Celé Rakúsko je študované. Väčšina pracuje v kanceláriách a cudzinci sú na ostatné práce... Za svoju prácu dostávam brutto jedentisíc eur a netto sedemsto eur. Z toho idú odvody a cestovné. Každý opatrovatel' sa musí prihlásiť na magistrát v Rakúsku, kde má prechodný pobyt a tam platiť odvody. Štyri roky pracujem legálne v Rakúsku. Pre prácu opatrovatelky som sa rozhodla z finančných dôvodov. Kúpila som si rodinný domček, ktorý v súčasnosti prerábam a na ktorý som zoberala pôžičku. Pomám aj svojim deťom s rodinami. V práci opatrovatelky musím pokračovať, nemám inú možnosť. Veď, kto by dal prácu 56-ročnej žene v dnešnej dobe. Pracovná príležitosť je takmer nulová. Teda musím vydržať.

Darina Kavková

POZDRAV Z FRANCÚZSKA

Na dovolenke si na čitateľov Muránskych novín spomenula pani MARIKA VRBJAROVÁ. Spolu s ňou nám prekrásny pozdrav zo slnečného BRETOŇSKA poslali: p. primátorka z Revúcej MVDr. Eva CIREŇOVÁ, šéfredaktorka Revúckych listov Mgr. Katka KVETKOVÁ s manželom, manželka Alenka a Ondrej KVETKOVCI a manželka RYBÁROVCI.

-RS-

V tvorbe muránskeho rodáka dve knižné novinky

Dve nové zbierky básní FRANTIŠKA BÁBELU, ktoré vyšli v júni 2012, uzatvárajú prvú desiatku kníh, ktoré sponzorsky financovali jeho bývalí žiaci z tisovskej priemyslovky na čele s p. Štefanom Škovirom z Popradu.

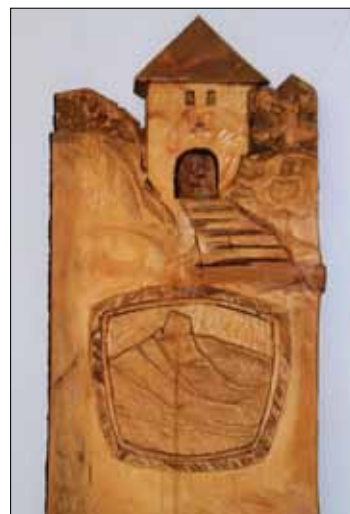
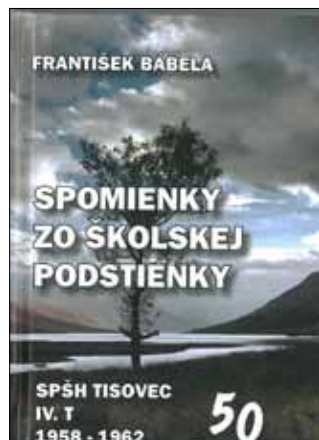
Verše prvej, v poradí deviatej, knihy s láskou venoval básnik – triedny učiteľ čisto chlapčenskej hutníckej triedy svojej IV.T (1958 - 1962) na počesť 50. výročia maturít. V tomto diele s názvom SPOMIENKY ZO ŠKOLSKEJ PODSTIENKY nachádzame mnohé láskyplné vyznania autora: ku škole, k žene, priateľom, prírode, rodisku, k životu vôbec. Prostredníctvom veršov sa prihovára aj svojej spolužiačke – milovanej manželke Helene, ktorá odišla navždy 9. júna 2012. Spolu vychovali tri deti. V Tisovci pracovala ako dlhoročná pracovníčka v oblasti kultúry.

Pán Bábela svoju desiatu knihu básní označil názvom PLAKAŤ DO BÁS-

NÍ. Je totiž presvedčený, že umenie plní dôležitú úlohu v udržiavaní duševnej rovnováhy a zvlášť podčiarkuje terapeutické účinky hudby a poézie. V jeho ponímaní je poézia zušľachtujúcou vášňou, vítanou drogou, ktorá má snahu robiť ľudí ľudskejšími, lepšími, podnecovať ich k duchovnému prepojeniu i vzájomnému združovaniu. Básne onej zbierky rozvrhol do piatich cyklov s podtitulmi: Láska je strom, Veľkí a malí, Všetdné – vznešené a Svet a my. Poézia, ako tvrdí náš básnik, je spájaná s výsostne individuálnym zážitkom, avšak zrkadlí sa v nej odraz čias minulých i dnešnej doby:

*„Smutný je náš dnešný život.
Smutné noci
a smutné i dni sú,
keď celému svetu vládne
praveká obluda,
chamtivý netvor Biznisu...“*

-RS-

Reliéfy na podnet Správy Národného parku Muránska planina

Pochádzam z Pohronskej Polhory a momentálne žijem v Brezne. Vyštudoval som školu úžitkového výtvarníctva v Kremnici a Fakultu výtvarných umení na Akadémii umení v Banskej Bystrici odbor sochárstvo. Pôsobil som v Združení medailérov Slovenska. Zúčastnil som sa viacerých významných výstav a sympózií na Slovensku i v zahraničí. Moja tvorba má široký záber, tvorím objekty/sochy z rôznych materiálov a multimedialne realizácie. Momentálne pôsobím ako učiteľ v ZUŠ Heľpa a ZUŠ Pohronská Polhora.

Medzi moje koníčky patrí turistika, ktorej venujem väčšinu voľného času a patrí medzi milovníkov tajomných zákutí Muránskej planiny a Slovenského rudohoria. Pred pár rokmi som si spojil koníček so zamestnaním a do roku 2010 som pracoval v Informačnom centre na Zbojníckom dvore v sedle Zbojská.

Reliéfy inštalované v TIK v Muráni som vytvoril na podnet Správy NP Muránska planina. Do návrhov som nakomponoval najvýznamnejšie a najcharakteristickejšie prvky a to skalné bralo Cigánka a zachovaná vstupná brána hradu Muráň, ktoré som skombinoval s vyobrazením loga národného parku a kvitnúceho lykovca muránskeho. Plastičnosť reliéfov som jemne zvýraznil farebnou lazúrou. Masívne hrubo opracované drevo jedle bielej má pripomínať mohutnosť miestnych lesov. Reliéfy mali svojou monumentalitou vhodne zaujať návštevníka a naznačiť monumentalitu miestnych dominánt, ktoré sú súčasťou náučného chodníka.

Juraj Mucha, Mgr. Art.
FOTO na Ocu

„Možno si ešte zanôtim: Na Kráľovej holi...“

V Muránskych novinách č 4/2009 som bol prezentovaný v rubrike Ozveny kultúry pod názvom: „Páči sa mi, páči, nedeľa v Šumiaci...“ Pribúdajúce roky sú dôvodom na pohľad späť, na roky plné tvorivej práce a neuhášaného elánu. Je obdivuhodné, ako sme dokázali v najťažších životných chvíľach prebúdzat túžbu po krajšom a lepšom živote. Moje spomienky pokračujú... na vystúpenie so ŠERTAZNOU na 1. mája 1955. Pán Mikuláš Senko bol vedúcim a organizátorom skupiny. Po jeho odchode k rodičom do Tornale som vystupoval ako sólista na svadbách a vystúpeniach pri prezliekaní sa do krojov. V Muránskej Lehote bolo veselo a mládež súdržná.

Moje spomienky ma budú sprevádzať celým životom. Prežili sme v živote rozličné chvíle, ťažšie i veselšie. Hudbe som zasvätil celý svoj život, najplodnejšie roky. A dnes, keď by som si už mal užívať plody jesene, v januári 2012 som prekonal mozgovú príhodu. Postihnutú mám pravú ruku, nemôžem ňou hýbať. Chýba mi v nej cit, a tak nemôžem hrať. Vďaka starostlivosti a obetavosti milujú-

cej manželky Marty a detí sa postupne zotavujem. Som pyšný na svoje deti, z ktorých vyrástli statoční a vzdelaní ľudia. Vnúčatá mi robia radosť svojou prítomnosťou. V rodinnom kruhu sa cítim spokojný a vyrovnaný.

Verím, že roky ktoré mám pred sebou, prežijem v spokojnosti, obklopený láskou a pozornosťou svojich najbližších. Celý svoj doterajší život som sa rozdával, rozsieval hudbu a podieľal sa na výchove novej generácie ako učiteľ, tak si zaslužím oddych. Vážim si každý prežitý deň, chvíle radosti v kruhu rodiny. Možno si ešte raz zanôtim moju pieseň: „Na Kráľovej holi stojí strom zelený...“

Martin Haluška

Odpustenie

Juraj Kochjar

Vieš si uvedomiť, čo to slovo znamená, patríš k tým, čo ho vo svojom slovníku aj má? A či vôbec ho nepoznáš a nikdy ho neužíváš? Odpúšťam ti! Taká holá, jednoduchá veta, no koľko sebazaprenia na jej vyslovenie treba. Skús ju však vysloviť a zistíš, čo to s tebou spraví, veď na tvojej duši veľmi sa uľaví. Ak zloba, hnev ťa sprevádza, darmo hľadáš pokoj v sebe, on sa niekde stráca, myseľ sa ti zatieni, len mraky vidíš všade, slnko sa za ne schová a nevyjde viac stade. Či chceš, aby búrka v myslí ti ostala a všetko tvoje konanie sprevádzala? Viem, že je to veľmi ťažké, bo rana na duši po zrade len pomaly sa hojí, no možno tvoje odpustenie aj balvan ti zo srdca odvalí. Koľko zrady a príkoria ťa v živote postretlo, keby si neodpustil, telo by to neunieslo a pod tou ťarchou zloby do prachu by kleslo. Keď však odpúštiš, bremeno z pliec zhoďíš, svoju myseľ oslobodíš a dušu si očistiš. Preto odpusť rodičom aj takým, čo ťa odvrhli a rodičia tiež deťom, keď vás zanechali. Odpusť priateľovi i keď ťa on zradil a podanú tvoju ruku do prachu zahodil. Odpusť, že pijem, fajčím, drogujem, automatom holdujem a celý zárobok pominiem. Nebolo by lepšie hovoriť už v minulom čase? Zbud' sa, si predsa človek, maj pevnú vôľu! Prestaň s tým! Potom ti všetko odpúšťam.

KONE NA HODINE LITERATÚRY, KOVBOJI A COUNTRY

Čítanie je nenahraditeľné

Pre duševný rozvoj dieťaťa je čítanie hodnotnej literatúry omnoho dôležitejšie a prínosnejšie ako sledovanie televízie, bez ktorej si svoj život nevieme ani predstaviť. Všetky údaje z obrazovky sú vnímané povrchné, a to následne vedie k výchove povrchných ľudí. Ľudský mozog samotné slovo vníma ináč ako televízny obraz. Dieťa si do slovného popisu vkladá svoju vlastnú vizuálnu predstavu. Slovo tak dáva oveľa viac priestoru obrazotvornosti a podnecuje ju. Aj preto je pri čítaní detský mozog aktívnejší a sú na neho kladené väčšie nároky. Platí to samozrejme aj u dospelého čitateľa. Dieťa, ktoré číta, ovláda lepšie materinský jazyk, má lepšie vyjadrovacie schopnosti, bohatší slovník a kultivovanejší prejav. Lásku ku knihám je potrebné pestovať v deťoch od útleho detstva.

Na hodinách literatúry sa snažíme pracovať v duchu týchto myšlienok. Aby boli hodiny zaujímavé a aspoň niekedy trochu ozvláštnené, pripravila som na 20. marca 2012 hodinu literatúry s názvom KONE NA HODINE.

Z pláni pieseň kopýt ránom znie, privítam v sedle prvé brieždenie a dám si za klobúk každé trápenie, z pláni pieseň kopýt ránom znie...

Žiaci si najskôr na hodine prečítali úryvok od G. Harveyovej – Rivali. Nasledovala beseda o prečítanom úryv-

ku, v ktorom sa žiaci dozvedeli niečo o chove a tréningu lipicanov, ale hlavne o vzťahoch, priateľstve, vytrvalosti, o snahe dosiahnuť svoj vysnívaný sen. Na domácu úlohu si vypracovali projekty na danú tému – Čo zaujímavé viem o koňoch.

Nasledovala ďalšia hodina literatúry. Všetci žiaci sa obliekli štýlovo do kovbojského, nezabudli ani na klobúky. Počas hodiny znela country hudba, zazneli verše s touto tematikou, žiaci prezentovali svoje vedomosti – prečítaním projektov. Najzaujímavejšie boli umiestnené na nástenke. Na záver vypracovali malé testíky, ktoré si môžu čitatelia novín prečítať a aj si vyskúšať svoje vedomosti.

TESTÍK: Kôň v umení V odpovediach uveďte:

1. Slovenských autorov, žáner a diela, v ktorých vystupuje koník.
2. Zahraničných autorov, diela, prípadne meno koňa a literárny žáner.
3. Názov filmu, kde vystupuje kôň.
4. Dve ľudové slovenské piesne, kde sa spomína kôň.
5. V ktorom hudobnom žánri sa najčastejšie objavujú kone?
6. Aké plemená koní poznáš, kde a načo sa používajú?
7. Aké súťaže – preteky koní poznáš?

Mgr. D. Vrtišová

Modlitba koňa

Pane môj, daj mi piť a staraj sa o mňa. Prihovor sa mi vlúdnyim slovom a ja sa budem snažiť rozumieť. Dožič mi čas na pochopenie tvojho želania a neber bič, keď ho nespĺním. Keď sa priblíži môj koniec a ja už nebudem mať sil, aby som ti slúžil, nenechaj ma trápiť sa a trpieť. Buď taký dobrý, pane môj a priprav mi milosrdnú smrť a buď so mnou v tej chvíli. Ty, ktorý všetko vieš a všetko poznáš.

Dovoľ mi, aby som si toto všetko u teba vyprosil ja, ktorý som sa narodil v stajni pre tvoju radosť, slávu i česť.

Mgr. Dagmar Vrtišová

Pozdrav z Púchova

Z REDAKČNEJ
POŠTY

Dňa 22. júna 2012 sa nám ozvala Mgr. Viera NEMČOKOVÁ z Púchova, ktorá kedysi bývala s rodičmi v učiteľskej bytovke v Muráni. V tom čase bol riaditeľom školy p. Martin HOMOLIAK a jej ocko p. Július BENKO zástupcom riaditeľa. Ponúkla nám

do pozornosti fotografiu z uvedeného obdobia – približne 60.-70. roky, na ktorých sú zamestnankyne školskej jedálne. Zľava: p. Benková, vedúca p. Olesová, p. Grendová a p. Mária Vrbjarová. Na skvelé tety kuchárky si radi spomíname aj po 50 rokoch. -RS-

Ubehlo už polstoročie...

Už prešlo 50 rokov odvtedy, keď bola dokončená a otvorená nová budova ZŠ v Muráni. Zároveň ubehlo aj polstoročie absolventom bývalej ZDŠ, ktorí sa s ňou definitívne rozlúčili v júni 1962, a teda novú školu už nenavštevovali. Zásluhou štyroch dobrovoľníkov – organizátorov zo svojich radov (Mgr. V. Fabová, M. Sklenáriková, F. Frandel a J. Jankovič) na stretnutí dňa 16. júna 2012 si sedemnásti pripomenuli 50. výročie od ukončenia ZDŠ.

S veľkou radosťou medzi sebou privítali svojho obľúbeného pána učiteľa JÁNA DOVALU (nar. r. 1925) – vtedy slovenčinára, dejepisára a zástupcu riaditeľa, v obci známeho aj ako kronikára a dobrého priateľa pána farára Antona Macáka. Vo svojej bývalej 9. triede, ktorá sa v čase obeda menila na školskú jedáleň, sa spolužiaci zoznamovali s rôznymi vzájomnými životnými príbehmi, nazreli do svojich osudov, do smutných chvíľ i najšťastnejších rokov.

V obecnej obradnej sieni matrikárka p. Alena Vrbjarová predstavila jubilujúcich absolventov ZDŠ starostovi obce Muráň Ing. Romanovi Goldschmidtovi. Jeho slávnostne znejúce slová i vzácne darčeky a tiež ľúbezne piesne mužsko – ženskej skupiny Levenda evoko-

vali v nich spomienky na školské roky v Muráni, na pohodu v rodičovských príbytkoch, na vlastnú rozkvitajúcu mladosť a šťastie, ktoré nachádzali v rodnom kraji. Stretnutie v súčasnosti 65 ročných spolužiakov pokračovalo v začatom spomienkovom duchu v priestoroch penziónu Lykovec.

Uvedení žiaci muránskej školy si s úctou a láskou spomínajú na svojich učiteľov od prvého až po deviaty ročník. (Žiaci z okolia nastúpili až od 5. ročníka). V prehľade sú to: riaditeľ školy Anton SEKERKA a Pavel MARTINOVE, učiteľia – Gizela STEINEMANOVÁ, Gabriela PALUŠOVÁ, Gabriela IŽOVÁ, Anton JACKO, Mária ANTALÍKOVÁ, Július GAJDOŠ, Ján GALOVIČ, Juraj HANUŠIAK, Ján DOVALA, manželka Anna a Ján VAVREKOVCI, Ružena ŠTEFANKOVÁ, Helena IVANČOVÁ, Jurina VIŠTIAKOVÁ, Ema JANKOVÁ, Božena PETALÍKOVÁ a Anna LOJKOVIČOVÁ.

Všetkým absolventom, ktorí si v školskom roku 2011/2012 pripomenuli polstoročie od ukončenia povinnej školskej dochádzky, prajeme hlavne dobré zdravie, šťastie a pohodu vo svojich rodinách, aby ani na ďalšom školskom stretnutí žiaden z nich nechýbal!

-RS-

1.rad (zľava): Anna ŠKVARKOVÁ, Viera SPIŠÁKOVÁ, p. uč. Ján DOVALA, p. starosta Ing. Roman GOLDSCHMIDT. 2.rad: Slavomír MICHALSKÝ, Želmíra ĎUREJOVÁ, Marta SKLENÁRIKOVÁ, František FRANDEL, Viera BENKOVÁ, Ružena HAJDÚKOVÁ, Viera FABOVÁ. 3.rad: Milan MEDERI, Ľudmila JANKOVIČOVÁ, Karol KOTLÁR, Magdaléna HRBÁĽOVÁ, Ján ZUZINDLÁK, Anna ŠVONAVCOVÁ, Juraj JANKOVIČ, Margita DENDEŠIOVÁ.

Školské RETRO noviny

Medzi ľuďmi rozsievala dobrotu, lásku, súcit, pochopenie a pohotovosť slúžiť ľuďom...

Pani Mária alebo podľa žijúcich pamätníkov sestra Michaela nebola učiteľka, no jednako k deťom zo ZDŠ v Muráni mala veľmi blízko. Bola pravou rukou nášho bývalého lekára MUDr. Františka Drába a tiež dušou miestnej organizácie SČK. Naši čitatelia – starší občania už určite dospeli k poznatku, že dnešná spomienka je určená bývalej zdravotnej sestre Obvodného zdravotného strediska v Muráni p. MÁRII FIŤMOVEJ. Potešilo nás, že sa zachovala Kronika zdravotníckeho oddielu pri ZDŠ v Muráni, písaná od septembra 1969, ktorú našej redakcii ponúkol do pozornosti pán Janko Hrbál (hospodársky pracovník zdravotného strediska). Zábery v nej zo 60.-70. rokov minulého storočia sú dôkazom nevšednej aktivity muránskych školákov v tzv. zdravotných hliadkach. Zdravotná sestra p. Fiťmová mala značný podiel na formovaní početnej muránskej zdravotnej družiny dospelých, avšak

s nevšedným zánietením sa venovala aj mládeži – žiakom ZDŠ a neskôr i dorastencom. Zdravotné hliadky z Muráňa excelovali na rôznych súťažiach a podujatiach SČK. Kronikárka sa vo svojich záznamoch veľmi často pochvalne vyjadruje o zložení: BOŽENKA HAVLÍKOVÁ, MARCELKA HAJDÚKOVÁ, ELENKA KAMOĐOVÁ, MONIKA BEŇOVÁ, ĽUBKA LABOŠOVÁ, JANKA HALUŠKOVÁ či náhradníčka EVKA HALUŠKOVÁ!

V uvedenom období (1969 – 1970) malo Zdravotné stredisko v Muráni veľkú vstupnú halu – čakáreň do ošetrovni, a tak MUDr. Dráb umožnil mládeži zo zdravotných hliadok stretávať sa tam počas víkendov na čajových večierkoch od 16-ej do 21-jej hodiny. Napr. v zázname z roku 1970 sa uvádza: „Prítomných bolo 30 členov, sestra Fiťmová a profesorka Ružena Hajdúková s magnetofónom. Pohostenie obloženými chle-

bíkmi, čajom a keksami. Rozdelenie darčiekov z tomboly...“ Pri rozlúčke 15. júla 1970 vychádzajúci žiaci zo ZDŠ sa rozhodli pokračovať ako Dorast SČK v Muráni. Zaznamenaná je aj v kronike mladých zdravotníkov SČK: „Sestre Fiťmovej a profesorky Hajdúkovej sa zavdali kyticami kvetov, že sa im počas tunajšieho štúdia venovali. Obidve im sľúbili, že i naďalej vďačne budú s nimi spolupracovať a žiadali od nich, aby červenokrížsku myšlienku šíрили všade, kde sa dostanú do škôl, a tak rozsievali medzi ľuďmi dobrotu, lásku, súcit, pochopenie a pohotovosť slúžiť ľuďom, ktorí trpia, sú nemocní, alebo starí, alebo opustení“. Pani Mária Fiťmová sa so svojimi 15 ročnými zverencami rozlúčila s veľkým dojatím, no aj s obrovskou radosťou, že sa z času na čas bude aj naďalej s nimi stretávať už ako so stredoškolským dorastom SČK v Muráni. Česť jej pamiatke!

-RS-

Na zábere z roku 1949 cesta z Muráňa do Muránskej Lehoty okolo bývalej rómskej osady Príslop. (Z korešpondencie Dezidera Garlátiho.)

„DUŇA“ musela byť!

VZADU ZĽAVA: p. M. ÉHNOVÁ, p. A. MIŠKOVIČOVÁ, E. ĐURČIKOVÁ, p. L. ĐURČÍK, Jarko ĐURČÍK, p. J. VRBJAR, M. ĐURČÍK, p. V. ĐURČÍK. VPREDU: B. HAVLÍKOVÁ, R. HAJDÚKOVÁ, p. E. ĐURČIKOVÁ, p. O. VRBJAROVÁ s deťmi Olinkou a Mirkom.

Vtipný záber z 29. augusta 1964 je z osláv 20. výročia SNP na Veľkej lúke pri Muráni. Samozrejme v čase fotenia už bolo po slávnostných prejavoch! Na lúke pristavilo nákladné auto s dyňami, postavili sme sa do radu a každému sa ušla obrovská červená sladučka, tak správne dozretá dyňa – trochu „sypká a zrebavá“ s čiernymi jadierkami. Žiadnemu chlapovi vtedy nechýbal vreckový nožík, a tak sme dyne konzumovali priamo v prírode a netrápili sme sa tým, čo urobíme s odpadkami. Prísnych ochranárov vtedy ešte nebolo! Umelohmotné fľaše však tiež neexistovali, ale podobnú službu ako minerálka splnila práve dyňa, ktorá obsahuje značné množstvo vody.

Na „duňu“ sme sa ako deti tešili aj v septembri, keď je v Muránskej Lehote tzv. „žaba“. Pre nezainteresovaných v uvedenom mesiaci sa tam chodilo na odpust na „lahotskú Pannu Máriu“. Po omši v kostole naša cesta viedla k autu s dyňami a opäť domov pešo cez Príslop, teda okolo bývalej Fabriky a rómskej osady, tak ako sme aj prišli. Dyňa urobila radosť aj tým, ktorí nás čakali doma.

-RS-

Z chaty na Lopušnom. Zprava zást. OV SČK v Rožňave a sestra OZS v Muráni p. MÁRIA FIŤMOVÁ.

Zo súťaže. Zľava veliteľka zdravotnej družiny p. KATARÍNA KENICKÁ, žiačky MONIKA BEŇOVÁ a ELENKA KAMOĐOVÁ, p. BARBORA AUSTOVÁ, p. HELENA HALUŠKOVÁ a p. MARGITA VRABCOVÁ.

Zimné oblečenie mládencov okolo dvadsať.

Vysoko natupírované účesy na všedné i sviatočné dni zdobili mnohé dcéry, mamy i niektoré staré mamy.

MÓDA PRED POLSTOROČÍM

Dôkladne upravení chlapci so vzorným správaním boli pýchou rodičov i prarodičov.

Všetci na záberoch sú terajší alebo bývalí Muráňania a jedna Dihalúčanka

Dievčatá zo ZDŠ nosili iba šaty a najmodernejšie boli sílonové: biele, žlté, belasé...

Stredoškolačky už v hovaniaciach. Oblúbené boli úzke – nazývané kominárky.

Muránska blška

Pravidlá hry

Milí čitatelia, niektorí z vás sa obrátili na našu redakciu s požiadavkou uviesť pravidlá hry s názvom BLŠKA. V septembri sa hráva súťažne a jej organizátor p. JOZEF KUBAŠKO všetkým záujemcom o tento nevšedný športový druh zábavy ponúka do pozornosti žiadané pravidlá hry. Súťažiť môžu jednotlivci, ale aj družstvá. Pravidlá hry pre našich čitateľov spracovali spolu s p. Kubaškom aj p. Václav Vrbjar a p. Jozef Hirschman.

Súťaž jednotlivcov

1. Hry sa môže zúčastniť 5-12 hráčov.
2. Určia si počet bodov, do ktorého bude trvať hra (napr. 30 až 200).
3. Vylosovaný hráč zostáva pri kolíku. Losujú sa aj ostatní hráči, ktorí idú do poľa. Hráč pri kolíku odbíja blšku do vymedzeného priestoru. Keď zahrá trikrát mimo neho, odpočítajú sa mu body nahraté v tomto kole a hráč odchádza do poľa. Toto platí počas celej súťaže.
4. Pri spadnutí blšky z kolíka na zem 3 krát, hráč stráca body, ktoré nahral v tom kole a ide do poľa. Prichádza ďalší hráč podľa vyhlasovaného poradového čísla.
5. Pri zasiahnutí blšky niektorým hráčom v poli hráč pri kolíku

odchádza do poľa a odpočítajú sa mu body nahraté pri tomto podávaní.

6. Ak blšku nezasiahne ani jeden hráč v poli, hráč, ktorý je najbližšie k blške, uchopí ju, urobí tri kroky a blšku hádže na kolík. Hráč pri kolíku nesmie svojím telom zakrývať výhľad na kolík. Hráč pri kolíku sa snaží blšku počas letu odbiť od kolíka čo najďalej.

7. Hráč, ktorý blšku odbíjal, po jej dopade tipuje, koľkokrát sa zmesť dĺžka palice, ktorou blšku odbíjal, do vzdialenosti blšky od kolíka. Keď s jeho odhadom súhlasia ostatní hráči, tolko bodov sa mu zapíše. Hráč pri kolíku sa môže rozhodnúť: podávať ďalej alebo dať si zapísať body a ísť hrať do poľa! Ak sa rozhodne nepokračovať, ku kolíku nastupuje ďalší hráč podľa štartovnej listiny.

8. Keď hráč pri kolíku nadhodnotí a povie viac dĺžok palíc, ako sa pozdáva hráčom v poli, hráč pri kolíku musí túto dĺžku premerať. Ak je vzdialenosť od kolíka k odpálenej blške menšia, ako tipoval, hráč pri kolíku odchádza do poľa. Zároveň stráca body, ktoré v tomto kole nahral. Na jeho miesto nastupuje hráč, ktorý hádzal blšku na kolík.

9. Vyhráva ten hráč, ktorý prvý dosiahne vopred dohodnutý počet bodov. O ďalšom poradí hráčov rozhoduje počet nahratých bodov.

10. Hráč môže byť vylúčený do konca hry pri druhom napomenutí za nerešpektovanie rozhodcu a nemiestne vulgárnosti.

Plameň – letný zraz 2012

Okresný výbor DPO v Revúcej organizoval v mesiaci máj okresné kolo hry Plameň – letný zraz, ktoré sa konalo na Mestskom futbalovom štadióne v Jelšave. Súťažilo sa v kategóriách chlapci a dievčatá v povinných disciplínach štafeta 8x50m a požiarny útok CTIF. V kategórii dievčat Muráň obsadil krásne druhé miesto.

Blahoželáme!

Katka Krštieňová

Muránske hasičky obsadili na Plameni 1. a 2. miesto

Dňa 19. mája 2012 sa naše hasičky zúčastnili súťaže mladých hasičov Plameň 2012 v brannom preteku pri príležitosti sviatku sv. Floriána. Branný pretek sa konal na strelnici v Jelšave. Trať preteku viedla lesom a po ceste, ktorá mala dĺžku 3 km. V kategórii dievčat súťažili 4 družstvá v týchto disciplínach: práca s ručnou striekačkou, základy topografie, základy prvej pomoci, hod granátom, požiarna ochrana – hasiace prístroje a hod hadicou na kužeľ. Naše dievčatá obsadili prvé a druhé miesto, k čomu im srdečne blahoželáme.

Sme na vás hrdí!

Katka Krštieňová

Memoriál Martina Beňa

Dňa 14. 7. 2012 Dobrovoľný hasičský zbor v Muráni uskutočnil 3. ročník súťaže Memoriál Martina Beňa, ktorej sa zúčastnilo 6 družstiev z Revúčky, Gemerskej Vsi, Mokrej Lúky a Držkoviec. Domáci Muránčania, žiaľ, družstvo nepostavili. Poradie družstiev v jednotlivých kategóriách:

Muži -

1. DHZ Revúčka
2. DHZ Gemerská Ves
3. DHZ Držkoviec

Ženy -

1. DHZ Gemerská Ves
2. DHZ Mokrá Lúka

Dorastenci – 1. DHZ Gemerská Ves

*Veliteľ DHZ Muráň
Ján Melicher*

SVETOVÝ BEH HARMÓNIE

Tak ako v iných slovenských obciach a mestách aj v Muráni na námestí v júni 2012 privítala poslankyňa OcZ Mgr. Janka Murková v mene našich občanov účastníkov štafetového behu s horiacou pochodňou pod názvom WORLD HARMONY RUN. Táto aktivita spája dobrovoľných bežcov z viac ako 140 krajín sveta a založil ju pred 25 rokmi (1987) športovec, umelec a filozof SRI CHINMOY. V roku 2012 sa tento svetový beh začal už vo februári v Portugalsku.

Na Slovensku beh harmónie organizujú športovci a dobrovoľníci z občianskeho združenia SRI CHINMOY MARATHON THEAM. Slovenská trasa sa začala pri hranici v Makove, smerovala do Liptovského Mikuláša a mnohými obcami do Revúcej, Jelšavy až k hranici s Maďarskom. Horiaca pochodňa štafetového behu sa stala symbolom medziludských vzťahov na celom svete: PRIATELSTVO, POROZUMENIE A HARMÓNIA.

*Mgr. Ján Svoreň
FOTO: OcÚ*

OKIENKO KREŠTĀNA

Sedem bolestí Panny Márie

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie – patrónky Slovenska slávieme 15. septembra a v roku 2012 pripadá na sobotu. Pobožnosť naznačuje sedem bolestí Matky Ježiša, Syna Božieho.

„ZARMÚTENÁ MATKA MÁRIA, PRIPOMÍNAME SI MEČ BOLESTI, KTORÝ PRENIKOL TVOJU DUŠU...“

PRVÁ BOLEŠŤ: PROROCTVO SIMEONOVO. Obetovanie Ježiša a predpoveď Simeonova. Zákon Židov prikazoval prvého syna zasvätiť Bohu. Symbolické výkupné Chrámu bolo pripomienkou, keď izraelskí prvorození synovia unikli smrti. Mária obetovala párik holubov za vykúpenie Ježiša. Starac Simeon pri obete ďakoval za možnosť uzrieť Spasiteľa, čo mu prisľúbil Duch Svätý.

DRUHÁ BOLEŠŤ: ÚTEK DO EGYPTA. V sne anjel prikázal Jozefovi, aby s rodinou utiekol do

Egypta, lebo zlosťou posadnutý Herodes sa pokúsi zmárniť dieťa. Po smrti Herodesa sa vrátili do Izraela.

TRETIA BOLEŠŤ: STRATA DIEŤAŤA V JERUZALEME. Matka Mária po tri dni so vzrastajúcou bolesťou hľadala svoje Božské dieťa. Pochodila mesto, hľadala po námestiach a uliciach. Nakoniec ho aj s Jozefom našli v Chráme, ako sedí medzi učiteľmi, počúva ich a vypytuje sa. Ježiš neodprosoval a nehľadal výhovorky! „Či ste nevedeli, že sa mám zaoberať tým, čo patrí môjmu Otcovi?“

ŠTVRTÁ BOLEŠŤ: STRETUTIE NA KRÍŽOVEJ CESTE. Mária postrela svojho Syna Ježiša s ťarchou kríža zviazaného ako zločinca, tŕním korunovaného a potupeného. Ježiša sprevádzal dav, ženy ho oplakávali. Obrátil sa k nim so slovami, aby radšej plakali nad sebou, veď ak toto robia so zeleným stromom, čo sa bude diať so suchým?

PIATA BOLEŠŤ: MÁRIA POD KRÍŽOM. Meč bolesti prenikol jej materinské srdce, keď stála pod krížom a videla svojho Syna zápašit' so smrťou a umierať.

ŠIESTA BOLEŠŤ: JEŽIŠ NA LONE SVOJEJ MATKY. Na lono Márie položili jej mŕtveho Syna Božieho.

SIEDMA BOLEŠŤ: POLOŽENIE DO HROBU. Ježiš, život a láska Márie, bol položený do hrobu. Zarmútená omdlievala v smútku, jej oči plávali v slzách, nenachádzala žiadnu útechu.

-RS-

Zdroj: 1. ORATE FRATRES! Modlitebná knižka Spoločnosti Božieho Slova, 1948.

2. JEŽIŠ A JEHO ČASY, 2011.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Milí moji rodáci,
všetkých Vás pozdravujem!

Je ťažké pero, ktorým sa píšú bolestné spomienky. Sú príliš čerstvé. Často rozmýšľam o ľudskej bolesti i schopnosti vzoprieť sa jej. Je neželaným hosťom v našom živote. Ale i napriek všetkému, čo nám život prináša, osud nadelil, musíme v sebe hľadať to, čo nás povzbudzuje a nie to, čo nás ubíja. Aj keď nie je to ľahké.

Ďakujem Vám, že v Muránskych novinách čítam o zaujímavých osudoch rodákov. Mnohí sa rozišli ďaleko od domova. Radi sa však hlásime, vracia me späť. Veď v Muráni sme prežili detstvo, mladosť.

Božena Vaščáková – Hrbálová, Žilina

MURÁNSKE NOVINY, EV3506/09,
Obecné noviny, Vydáva obec Murán,
Adresa redakcie: OÚ MURÁN, č. 329,
Tel: 058/4881029,
e-mail: obec.muran@mail.t-com.sk,
Šéfredaktorka: Mgr. Ružena Svoreňová,
Graf. úprava a tlač: HLP Grafik s.r.o., Brezno

Uzávierka

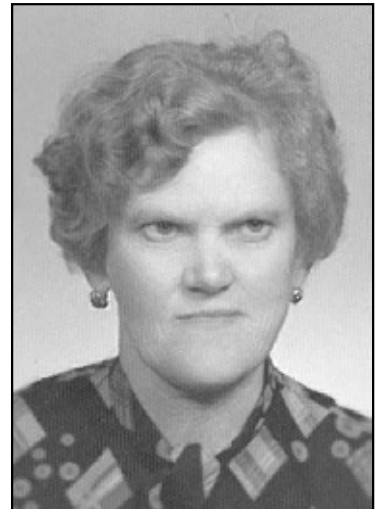
Pre prispievateľov do č. 4/2012 je
30. septembra 2012 – osobné doručenie
príspevkov, poštou na adresu redakcie,
alebo mailovú adresu
(obec@muran.sk).

BLAHOŽELÁME

*Napísať prvé písmeno,
viest' detské rúčky,
atramentové prstíky
k poslušnosti
- to je ako postaviť
brehy spájajúci mostík...
Naučiť písať, čítať, počítať
a ešte mnohé iné múdrosti
- cez všetky tieto mosty
ste viedli deti k vzdelanosti.*

K 80. narodeninám, ktoré si pripomína pani učiteľka EMÍLIA ÉHNOVÁ 30. augusta 2012, jej srdečne blahoželáme, prajeme dobré zdravie a všetky ďalšie roky prežité v pohode, v láske a zhode s blízkymi jej ľuďmi.

S úctou Mgr. Ružena Svoreňová

BLAHOŽELÁME K 80 NARODENINÁM

Blahoželáme k významnému životnému jubileu 80. narodeninám p. Emílii Éhnovej, bývalej učiteľke i rodáčke z Muráňa, teraz bývajúcej v Zariadení opatrovateľskej služby – Jelšava.

K milým narodeninám veľa šťastia, lebo je krásne, veľa zdravia, lebo je vzácne, veľa lásky, lebo jej je málo a veľa všetkého, čo by za to stálo! Do ďalších rokov jesene života prajeme jej mnoho sily, radosti a Božieho požehnania.

30. august 1912

Bývalí žiaci, kolegovia a všetci dobrí známi z Muráňa a Jelšavy

SPOMIENKA

Prof. ThLic. ANTON MACÁK SDB
(25. 10. 1907 – 31. 8. 1972)

Pri príležitosti 105. výročia narodenia a 40. výročia úmrtia pána farára Antona Macáka, ktorý pôsobil v Muráni ako rímskokatolícky kňaz v rokoch 1952 – 1972, si na neho spomínajú jeho bývalí žiaci, ktorých pripravoval na prvé sväté prijímanie dňa 19. júna 1955 a na sväté birmovanie 7. novembra 1958: Marienka, Anička, Vierka, Martuška, Margitka, Ruženka, Magduška a Ferko. K nim sa pripája aj pán učiteľ Ján Dovala zo Spišskej Novej Vsi, ktorý sa rád v spomienkach vracia do čias ich spoločného putovania okúzľujúcou muránskou prírodou.

-RS-